Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 85. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го КВІТНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 18, 1979 No. 85. VOL. LXXXVI.

СПЕЦІЯЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КОМІСІЯ ВІДБУЛА СВОЇ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Воррен, Мічіген. — Спеціяльна Організаційна Комісія Українського Народного Союзу, що його створив Головний Уряд під час своїх надзвичайних нарад у вересні 1978-го року для перевірки дотеперішніх організаційних метод і випрацювання рекомендацій для кращої організаційної діяльности, відбула свої чергові наради в суботу, 7-го квітня, в Українському Культурному Центрі у Воррен, Мічіген.

Це було останнє засідання цієї Комісії перед звичайними річними нарадами Головного Уряду УНСоюзу, які відбуватимуться на Союзівці від 14-го до 19-го травня цього року. Тоді Спеціяльна Організаційна Комісія власне і представить свої рекомендації.

У нарадах Комісії у Воррені взяли участь всі її члени: головний предсідник д-р Іван Флис, який очолює цю комісію; заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, головний організатор Василь Оріховський, головні контролери д-р Богдан Футей і проф. Іван Телюк; головні радні п-і Текля Мороз, Євген Репета, інж. Анатолій Дорошенко та проф. Тарас Шмагала. Були також запрошені на наради Комісії і взяли в них участь головний секретар Володимир Сохан і головний касир Уляна Дячук.

П-і Текля Мороз відчитала протокол з попередніх засідань Комісії, а присутні висловили їй признання за точне ведення цих протоколів.

Спеціяльна Організаційна Комісія плянує у вівторок, 15-го травня, відбути спільне засідання з усіми іншими членами Головного Уряду, щоб таким чином цілий Головний Уряд брав участь в обговоренню і виготовленню звіту та рекомендацій Комісії. Відтак, під час пленарних нарад Головного Уряду, Спеціяльна Організаційна Комісія представить свої рекомендації, тобто остаточну версію пляну, для обговорення і затвердження.

Кожна підкомісія вже

(Закінчення на стор. 3)

ЗУСТРІЧ ІЗ КОЛ. КОНСУЛЕМ Р. ПОРТЕРОМ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. (Я. Т.). — Дня 31-го березня, тут у Темпл університеті, відбулася доповідь Робіна Портера, високого урядовця Міністерства закордонних Справ на тему: „Мої два роки, на пості першого Консула ЗСА в Україні, у Києві".

Цю небуденну доповідь влаштовано як так зв. четвертий Український Форум Темпл університету, факультетом Німецької і Слов'янських Мов і Українською Асоціяцією Темпл університету, при співучасті українських студентських організацій Філядельфії.

Цю імпрезу відкрив і нею проводив проф. Темпл університету Володимир Бандера. Опісля промовляв о. крилошанин Роберт Москаль.

Доповідь колишнього консула ЗСА у Києві тривала майже повну годину. Він не тільки знаменито визнається у совєтській дійсності, але теж дуже добре орієнтується у ситуації в Україні. Р. Портер теж добре знає і свобідно володіє українською мовою.

Прелегент сказав, що причини, які спонукали ЗСА відкрити консулят у Києві були такі: економічне значення України, її природні багатства та висока рільнича продукція; значення України, як другої по величені, 50-мільйонової Республіки Совєтського Союзу та присутність в Україні кількох американських підприємств. Совєтська влада, сказав Р. Портер, — спочатку не погоджувалася на Київ, як на осідок консуляту і пропонувала Одесу та згодом погодилася із домаганнями ЗСА. У грудні ц. р. консулят перенесеться до власного будинку. Кваліфіковані американські громадяни українського походження мають кращі вигляди одержати працю у тому консуляті як американці неукраїнського походження. Р. Портер також згадав, що довідався із іншого джерела, що Київський консулят матиме, якщо буде вже вповні зорганізований, 40 працівників, з цього 20 американських і 20 совєтських громадян.

Р. Портер ствердив, що американські громадяни назагал мало знають про Україну, і що перед американськими українцями ле-

(Закінчення на стор. 4)

Президент УККА Лев Добрянський відвідав Національний Китай

Під час зустрічі президента УККА Л. Добрянського з прем'єр-міністром КНРеспубліки. На фото (зліва): проф. Т.Шіс, перекладач,д-р Ку Ченг-канг,голова китайського Відд. ВАКЛ, проф. Л. Добрянський та прем'єр-міністер уряду КНРеспубліки С. Я. Сан.

Вашінгтон. — На запрошення представників уряду Китайської Національної Республіки (Тайвану) президент Українського Конгресового Комітету Америки, професор Джорджтавнського університету і відомий політичний та громадський діяч д-р Лев Добрянський відвідав в половині березня ц. р. Тайпей, зустрівся з визначними політиками Національного Китаю, був прийнятий на авдієнції прем'єр-міністром, дав інтерв'ю для преси і був запрошений з викладом на університети.

На міжнародному летовищі ім. Чіянг Кай-шека проф. Лев Добрянський, розмовляючи з кореспондентами, заторкнув між іншим питання визнання урядом ЗСА червоного Китаю, реакцію американського Конгресу і вплив цієї прокитайської політики Америки по відношенню

(Закінчення на стор. 3)

САЛТ II ДАСТЬ ВІЙСЬКОВУ ПЕРЕВАГУ МОСКВІ — ТВЕРДЯТЬ КОЛИШНІ ЧЛЕНИ УРЯДУ І ВІЙСЬКОВИКИ

Вашінгтон. — Минулої середи, 11-го квітня, тут відбулася пресова конференція, під час якої ряд колишніх членів уряду ЗСА та генерали на емеритурі, які є членами приватної організації Коаліції за мир через силу, заявили, що новий договір із Совєтським Союзом про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II) спричиниться до того, що Америка впродовж довгого періоду часу буде мілітарно слабшою від СССР.

Оприлюднюючи 62-сторінковий звіт, члени згаданої Коаліції, до якої також входить 190 членів Конгресу, ствердили, що політика президента Картера відносно Совєтського Союзу є „чесною, але наївною", бо Москва далі намагається встановити свою гегемонію в світі, а САЛТ II допоможе їй добитись цієї мети.

На пресовій конференції промовляли: Вілліям Міддендорф, колишній секретар військової фльоти; Томас Рід, колишній секретар військового летунства; адм. Томас Мурер і ген. Лайман Лемніцер, колишні голови Об'єднаних Шефів Штабу; ген. Джордж Кіген, колишній шеф розвідки військового летунства; ген. Джон Сінглявб, колишній комендант американських збройних сил в Південній Кореї.

Покликаючись на звіт Коаліції за мир через силу, вони закликали уряд Картера і Сенат відкинути САЛТ II. На їхню думку, якщо ЗСА погодиться на той договір, то Совєтський Союз здобуде перевагу в ділянці стратегічної офензивної зброї у відношенні 2 до 1, на відтинку оборонної стратегічної зброї матиме навіть більшу перевагу, а щодо міжконтинентальних ракет і їхньої винищувальної сили, то СССР переважатиме ЗСА у відношенні 6 до 1-го.

Учасники пресконференції вказували на той факт, що Совєтський Союз постійно збільшує свій арсенал зброї, як теж постійно видає значно більші суми грошей на військові потреби, ніж Америка. Крім того, американським чинникам буде дуже важко, або цілком неможливо, перевірювати, чи Москва додержується САЛТ II — твердить Коаліція за мир через силу.

Між іншим, того самого дня сенатор Говард Бейкер із Теннесі, провідник Республіканської меншости в Сенаті, заявив, що він „схиляється проти теперішньої версії САЛТ II".

Бейкер, якого вважають можливим кандидатом на президента ЗСА у 1980-му році і який напевно матиме великий вплив на вислід голосування в Сенаті в справі ратифікації САЛТ II, заявив, що він не пропонує цілком відкинути цей договір, але вимагає від уряду президента Картера додати такі зміни в теперішній текст, які запевнили б оборонну спроможність ЗСА та щоб Америка не опинилася позаду Совєтського Союзу в ділянці військової сили.

Для ратифікації САЛТ II треба згоди двох третіх сенаторів, тобто 67-ох із усіх 100 членів цієї Палати Конгресу. Під сучасну пору біля половини сенаторів противиться цьому договорі з різних причин.

ЗСА таврують розстріли і закриті суди в Ірані

Вашінгтон. — Минулого четверга, 12-го квітня, Державний департамент натаврував розстрілювання Революційними Комітетами колишніх військовиків та урядовців за влади шаха Мохаммеда Різи Паглеві, зазначуючи, що розстріли є „нарушенням встановлених міжнародних стандартів справедливости".

Годдінг Картер, речник Державного департаменту, зазначаючи, що досі в Ірані розстріляно біля 120 колишніх військовиків і урядовців, підкреслив, що ЗСА не втручаються у питання, чи ці особи були винні чи невинні, але затурбовані самим фактом масових розстрілів, як теж закликають іранську владу додержуватися принципу „відкритих і справедливих судових розправ".

Як відомо, майже всі судові розправи до цього часу були закриті, хоч уряд прем'єр-міністра Мегді Базаргана кількакратно закликав мусулманського провідника Аятоллу Хомейні, який безпосередньо контролює діяльністю Революційних Комітетів, щоб розправи були відкритими. Він також вимагав припинення розстрілів. Однак, повновласті прем'єра Базаргана дуже обмежені, бо дійсна влада находиться в руках Хомейні.

Державний департамент, тавруючи розстріли та закриті суди, висловив надію, що незабаром в Ірані запанує справедливість і принцип пошанування прав людини, тобто дотримання „цілей іранської революції".

Речники уряду ЗСА у приватних розмовах з кореспондентами признали, що Вашінгтон фактично не може робити будь-яких інших заходів, як тільки виявляти свої протести. Хоча вже раніше члени американської амбасади в Ірані висловлювали затурбовання з приводу судів і розстрілів, то четверговий протест Державного департаменту — це перший офіційний і досі найгостріший протест уряду ЗСА.

Дотеперішній американський амбасадор Вілліам Салливан прибув до Вашінгтону „на вакації і консультацію", але передбачають, що хтось інший буде призначений на той пост. Під сучасну пору амбасада ЗСА в Ірані находиться під керівництвом „повіреного в справах" Чарльса Наса, але він не має жадного контакту з Аятоллою Хомейні, а тільки з урядом прем'єра Базаргана.

Американський уряд надіється, що протягом наступних кількох тижнів чи може місяців ситуація в Ірані устабілізується і що та близькосхідня країна принаймні буде невтральною, тобто, не опиниться в комуністичному таборі.

Вшановано пам'ять Д. Чижевського

Гонолюлю (ОУПС). — На запрошення Відділу Европейських Мов і Літератур Гавайського університету проф. Яр. Рудницький виголосив тут дня 21-го березня 1979 р. доповідь про „Культури в контакті і конфлікті", присвячуючи її всеціло пам'яті Д. Чижевського, відомого не тільки як видатний літературознавець, але й як культуролог, зокрема через свою працю „Культурно-історичні епохи" (Авгсбург 1948 УВАН). Нав'язуючи до теорії сл. п. Чижевського, проф. Рудницький дав свою схему культур у контакті/конфлікті, що викликала живу дискусію між приявними. Головував на сесії й проводив дискусією проф. М. Клименко з місцевого університету.

Повстанці в Афганістані вбили біля 100 совєтських „дорадників"

Вашінгтон. — Американські розвідчі кола твердять, покликаючись на джерела в Афганістані та в сусідніх країнах, що в минулому місяці повстанці в тій країні вбили біля 100 совєтських „дорадників", в тому й декілька цивільних осіб.

Ті самі кола уважають, що число совєтських „дорадників" зросло в Афганістані до 3,000 з уваги на посилену активність повстанців. У боях біля провінційної столиці Герат згинуло минулого тижня 16 совєтських громадян, в тому дві жінки, — твердять речники американської розвідки. Бої поміж мусулманськими повстанцями і військами просовєтського режиму поширились на центральні й західні провінції Афганістану, а в північних провінціях біля кордону з Пекістаном повстанці вже від кількох місяців держать захоплені ними села й містечка.

Згідно з інформаціями, які продістались на Захід, багато вояків відмовляються боротись проти повстанців, а деякі навіть перейшли на їхню сторону. Політичні спостерігачі твердять, що це й було головною причиною відвідин совєтського генерала Алєксєя Єпішева два тижні тому. Ген. Єпішев очолює політичний відділ Червоної армії і його головним завданням було перевірити відносини поміж совєтськими „дорадниками" і афганістанськими вояками. Західні дипломати уважають, що відвідини ген. Єпішева є черговим доказом, що повстанський рух спротиву сильно загрожує режимові президента Нура Мохаммеда Таракі. Екзильні кола руху спротиву, речники яких перебувають на території сусіднього Пакістану, твердять, що цей рух охоплює біля 150,000 повстанців і має релігійну закраску, бо мусулманські племена виступили проти встановлення комунізму й атеїзму та проголосили „святу війну".

Затискують дисципліну в китайських університетах

Пекін. — Пресові агентства інформують, що китайські речники заявили закордонним студентам у Пекінському мовному інституті, що вони не зможуть більше мешкати разом з китайськими студентами. Як причину китайці подають брак місця і збільшене зацікавлення студіями закордонних студентів, тому вони вирішили перенести китайських студентів в інші місця. В тому Інституті студіюють чужоземні мови кілька сотень закордонних студентів.

Студентські джерела стверджують однак, що зміни пороблено мабуть тому, щоб обмежити зв'язок китайців з чужинцями. Затіснено також контролю над діяльністю студентських комітетів і обмежено діяльність студентства на зовні. Китайська поліція також суворо слідкує за порушниками моральних принципів і за торгівцями наркотиками та закордонною валютою.

Ліві партії здобули перемогу у провінційних виборах в Еспанії

Мадрід, Еспанія. — Соціялістична і Комуністична партії відсвяткували перемогу у зв'язку з їхніми успіхами у провінційних виборах в Еспанії. На провізоричній пресовій конференції, скликаній з метою заподання вислідів у виборах, посадник Мадріду Енріко Тієрно Кальван, соціяліст, який правдоподібно буде першим посадником столиці вибраним у вільних демократичних виборах заявив, що перемога Соціялістичної партії у провінційних виборах простелює шляхи до перемоги у крайових парляментарних виборах у найближчому майбутньому.

Знову ж лідер еспанської Комуністичної партії Енріко Каррільйо, не згадуючи ні словом про політичні різниці із соціялістами, закликав їх до спільних акцій і співпраці при обсаді великих міст і містечок на провінції. Комуністи збільшили свої голоси з 10,7 до 13 відсотків; соціялісти натомість здобули понад 29 відсотків голосів, а партія теперішнього прем'єр-міністра Адольфо Суареза — Юнія Демократичного Центру понизила свій відсоток з 35 на 31 відсотків голосів. Прем'єр Суарез підкреслив, що його партія здобула більше місць, але, як підкреслюють політичні спостерігачі, ці місця знаходяться у провінціях рідко заселених і без великого економічного значення. Загально припускають, що якщо б комуністам вдалось договоритись із соціялістами, то вони спільно контролювали б такі міста як Мадрід, Барсельона, Валєнція, Зарагоза, Маляга, Таррагона та інші. Еспанська преса з цього приводу зазначає, що ліві групи могли б контролювати біля 110 міст і містечок та багато сіл. Правда ця ж преса інформує, що багато еспанців стрималися від голосування і більше, як 40 відсотків участи у виборах не брали. Уряд Суареза робив, що було в його силах, щоб не допустити до тріюмфу лівих партій.

В баскській провінції скрайньо-ліва партія, яка піддержує акції місцевих сепаратистів і їхню організацію Е.Т.А., здобула легко 260 місць у провінційному парляменті. Аналітики висловили думку, що контрольовані соціялістами і комуністами міста стануть тепер плятформою з якої вони критикуватимуть усі програми уряду і партію Адольфо Суареза, яка, після голосування в парляменті, здобула знову мандат для творення нового кабінету без участи соціялістів і комуністів.

Вибори в Італії відбудуться на початку червня

Рим, Італія. — Тимчасовий уряд Італії під керівництвом прем'єр-міністра Джуліо Андреотті вирішив відбути парляментарні вибори 3 і 4-го червня ц.р. Знову ж 10-го червня італійські виборці голосуватимуть на кандидатів до Европейського Парляменту, подібні вибори відбудуться в вісьмох інших західньоевропейських країнах.

Вибори в Італії стали конечними після того, як президент Сандро Пертіні розпустив парлямент 2-го квітня, два роки перед вичерпанням фактичного реченця, який згідно з конституцією триває 5 років. Спричинниками чергової урядової кризи були комуністи і соціялісти, які домагалися, зокрема комуністи, своєї участи в кабінеті Андреотті, від чого він відмовився.

Комуністична італійська партія є другою найбільшою по християнських демократах політичною партією з найбільшою кількістю місць у парляменті.

МОСКВА НАМАГАЄТЬСЯ „ОБЕЗГОЛОВИТИ І ДУХОВО УМЕРТВИТИ НАЦІЇ"

РОСІЙСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ В'ЯЗЕНЬ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ДЕПОРТАЦІЇ ТА ПОНЕВОЛЮВАННЯ НЕРОСІЙСЬКИХ НАРОДІВ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — У зв'язку зі зверненням групи політичних в'язнів неросійських народів в Пермських таборах до Об'єднаних Націй, в якому вони повідомляли про Декаду солідарности народів СССР проти російсько-совєтського колоніялізму, про що ми останньо інформували, російський політв'язень Владімір Балаханов вислав заяву до Президії Верховної Ради РСФСР, що її повний текст тут передаємо в перекладі з російської мови. Заява поширюється у самвидаві.

В. Балаханов, 1935 року народження, росіянин, працював в 1969-1972 роках у секретаріяті Світової метереологічної організації в Женеві, відділення Об'єднаних Націй. У 1973 році його засудили на 12 років позбавлення волі; здогадно за небажання повертатися до СССР з-за кордону.

„За п'ять і півроку перебування у тюрмах і таборах моєї батьківщини — Росії, я зустрів багато політв'язнів різних національностей — громадян інших союзних республік — згідно з конституцією — суверенних держав.

Вони були насильно депортовані з рідних місць у віддалену на тисячу кілометрів чужину, чужу і ворожу для більшости з них країну, в райони з незвично суворим кліматом. Тут у страшних, щільно ізольованих від світу концтаборах, крім інших важких випробувань, їх тортують холодом. Через далеку віддаль, вони позбавлені передбачених законом побачень з рідними і близькими. Після в'язниць і таборів на них чекає ще далеке заслання у сибірській холоднечі — „там, де Макар телят не пас". Тут вони можуть збагнути справжній сенс нашої поговірки.

Віддавна, одним із старих способів придушити національно-визвольну боротьбу поневолених народів, була практика насильної депортації, яка має відвічну традицію, віддавна стала органічним елементом внутрішньої і зовнішньої політики деспотичної колоніяльно-імперіялістичної держави, вкорінилася у нашу, росіян, свідомість, як нормальне явище щоденного життя.

Маючи, в першу чергу, на меті зломати спротив народів, які не хочуть підкоритися, зробити їх покірними, депортація служить теж як засіб, щоб без перешкод, як правило, грабіжницько експлуатувати природні і людські ресурси поневолених країн, а рівночасно обезлюднити їхні території, родючі чи з іншими багатствами землі, від автохтонного населення, щоб штучно змінити її демографію, щоб обезголовити і духово умертвити нації, забравши від них найсвідомішу політично, економічно і духово частину населення, себто не допустити їй брати участь у житті народу, ізолювати її від нього.

З історичного досвіду видно, наефективніші засоби осягнути цю мету — царські, а після жовтня 1917 року радянська влада вбачала їх у масовій, груповій, вибірковій та індивідуальній депортації — в місця ув'язнення, на заслання, на поселення, у віддалені райони Росії — судово репресованих і мирне цивільне населення.

На зміну царській каторзі, на якій загинуло і зруйнувало здоров'я незлічиме число жертв — українців, поляків, литовців, лотишів і політв'язнів багатьох інших національностей, прийшли, вже в перші роки большевицького режиму, радянські концентраційні табори з офіційною назвою „виправно-трудових", табори у „віддалених місцях". Перший з них ще постав в 1921 році СЛОН — Соловецький табір особливого призначення.

У віданні ЧК і ОГПУ вони спочатку існували цілком тайно. У Виправно-трудовому кодексі РСФСР 1924 року про них не згадується. Проте легалізація

(Закінчення на стор. 4)

„До роботи славної", на БАМ — запрягають юних прикарпатців

Івано-Франківськ. — Звідсіля, цього місяця, — інформує київська „Радянська Україна", — вислано перший загін прикарпатських юнаків, щоб вони працювали у складі „республіканського ударного комсомольського загону імені 60-річчя ЛКСМУ на шахті „Малогвардійська". Газета пише, що Прикарпатська молодь „палко", мовляв, відгукнулася на заклик партії і комсомолу, щоб „поповнити загін видобувників „чорного золота". Заки вирушити в дорогу, 62 хлопці в обласному центрі біля „Вічного вогню поляглим героям" одержали „путівки" комсомолу і „дали „клятву вірності всенародній справі". До кінця цього року, обласна комсомольська організація на шахти Донбасу і Півночі, на БАМ — „направить" ще понад 300 осіб, — повідомляє „Радянська Україна".

В Рочестері відбудуться кругольні змагання УНСоюзу

Рочестер, Н. Й. — Місцева союзова громада приготовляється запопадливо до 14-их річних кругольних змагань УНСоюзу, які відбудуться в суботу й неділю, 26-27 травня у винайменій на ці дні залі „Бовл-а-ролл лейнс" при 1560 Джефферсон вул. Підготовкою турніру та його переведенням, як і товариськими імпрезами у зв'язку з ним, займається спеціяльний комітет, що його очолює Франко Кубарич. Турнір відкритий для змагунів і змагунок, які є членами УНСоюзу.

Змагання в індивідуальних і подвійних грах почнуться в суботу о год. 1-ій по полудні, а дружинові — в неділю в год. 12-ій дня. Нагороди переможцям у всіх групах будуть вручені під час бенкету, який відбудеться в неділю увечері в Шератон Мотор Інн при 4831 Генрієтта роуд (захід). У цьому готелі комітет зарезервував кімнати для учасників змагань із інших міст. Вступ на бенкет — 16 дол. від особи.

Після змагань в суботу місцеві союзовці в суботу ють для змагунів і змагунок товариську вечірку в приміщеннях Українського Горожанського Центру при 831 Джозеф ев. Вступ на вечірку — 2 дол від особи.

Змагуни і змагунки, які бажають взяти участь у цих змаганнях, повинні зголоситись до суботи, 5-го травня. Форми зголошень можна одержати від секретарів Відділів УНСоюзу.

У всіх інформаціях слід звертатись на адресу: Frank Kubarich, 72 Mayville Lane, Rochester, N.Y., 146 7, tel.: (716)544-4954.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії).

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Потрібна реформа

У ЗСА тепер знову посилився рух у справі схвалення Додатку до Конституції, який зліквідував би Колеґію Електорів. Члени цього руху, що його очолює демократичний сенатор Бирч Бай з Індіяни, вимагають, щоб президент і віцепрезидент країни були обрані безпосередньо виборцями під час загального голосування, а не посередньо, тобто Колеґією Електорів. Президент Джіммі Картер теж заявив, що підтримує цю пропозицію.

Багато американських громадян навіть не були свідомі того, що хоча під час загальних президентських виборів у листопаді 1976-го року вони голосували чи то на демократа Джіммі Картера, чи на республіканця Джералда Форда, то щойно 13-го грудня того ж року Колеґія Електорів формально обрала Джіммі Картера на президента ЗСА. Згідно бо з Конституцією ЗСА, під час загальних виборів населення не голосує безпосередньо на президентського і віцепрезидентського кандидатів, а на список репрезентантів до Колеґії Електорів, в якій кожний стейт і Дистрикт Колюмбії має стільки представників, скільки має законодавців в обох Палатах Конгресу. Якщо в даному стейті один із кандидатів здобуде більшість голосів у загальному голосуванні, то тільки його „електори" входять до Колеґії Електорів, навіть якщо він у загальному голосуванні переміг свого противника в тому стейті тільки одним-двома голосами.

Дев'ять років тому Палата Репрезентантів була схвалила проєкт Додатку до Конституції в справі зліквідовання Колеґії Електорів, але Сенат тоді відкинув цей законопроєкт. Тепер ця справа знову стала актуальною і цей Додаток підтримує багато видатних законодавців в обох Палатах Конгресу, а також, як згадано, президент Картер.

Арґументи за скасування Колеґії Електорів різні. Поперше, в демократичній Америці президент і віцепрезидент таки повинні бути обрані безпосередніми голосами громадян, а не посередньо, через Колеґію Електорів.

Подруге, теперішня виборча система створює можливість, що кандидат може здобути більшість голосів у загальному голосуванні, але меншість у Колеґії Електорів і таким чином програти вибори. Таке вже трапилося тричі в історії ЗСА, а саме: в 1824, 1876 і 1888-му роках. Навіть в останніх президентських виборах у листопаді 1976-го року існувала реальна загроза, що Джіммі Картер здобуде більше голосів у загальному голосуванні, а Джералд Форд — більшість у Колеґії Електорів і таким чином виграє вибори. Аналітики тоді вказували і підкреслюють це й сьогодні, що якщо б у двох більших стейтах 9,245 осіб були віддали свої голоси за Форда, замість за Картера, то республіканський кандидат Форд тепер був би президентом ЗСА, бо здобув би більшість голосів у Колеґії Електорів, не зважаючи на те, що Джіммі Картер у загальному голосуванні здобув би 1,7 мільйона більше голосів, ніж Джералд Форд.

Критики дотеперішньої системи обрання президента і віцепрезидента за посередництвом Колеґії Електорів правильно твердять, що не можна допустити четвертого випадку, щоб президентом країни стала особа, яка здобуде менше голосів у загальному голосуванні ніж його суперник. Тільки безпосереднє голосування громадян Америки на президентського і віцепрезидентського кандидатів запевнить, що голос кожного громадянина буде включений в остаточне підрахування, що голос кожного громадянина матиме однаковий вплив на вислід виборів та що в кожних виборах переможуть кандидати, які здобудуть підтримку більшости населення, отже, здобудуть довір'я більшої частини американського народу. Справедливість вимагає скасування небезпечної і фактично недемократичної Колеґії Електорів.

Ярослав Курдидик

ОБОРОННЕ ПОГОТІВЛЯ ЗСА

Оборонний бюджет ЗСА, що починається 1-го жовтня 1979 і триватиме до 30-го вересня 1980 року становитиме суму 122,8 мільярда долярів „Мілітері ЛО Ріпортер" із Вашінгтону, Д. С., подає, що теперішня професійна армія, яка складається із самих добровільців, потребує 340,000 рекрутів кожного року, щоб утримати свою повну бойову готовість у загальній силі 2,075,000 вояків. На таке щорічне поповнювання Армія потребує 137,000, Фльота, 93,000, Летунські Збройні Сили — 69,000 і Марінс (Морська піхота) 41,000, включаючи сюди чоловіків і жінок.

Більша частина, тобто майже 55 відсотків із згаданого бюджету витрачається на покриття видатків біжучих платень, а також на покриття пенсій вислужених ветеранів. Другий із найповажніших видатків, коли їх для уточнення відмітити — це кошти утримування війська, яке Америка має на постійних базах, розсіяних дослівно по всіх континентах.

Із 2,075,000 американців в уніформах, 490,000 відбувають службу поза кордонами ЗСА у 31-ій державах, а в розпорошенні вони розсіяні в більших або менших скупченнях, майже у 150 різних місцях, виконуючи найрізнородніші місійні та бойові призначення.

В останніх двох роках до служби за кордонами ЗСА додалися 27,000 вояків, порівнюючи до числа 463,000 з попередніх років. По розподілі: в Европі стаціонує 313,000, на Тихоокеанному і Далекосхідньому обширах перебуває 143,500, в Латинській Америці — 14,000, а 16,900 в інших місцях нашого глобусу. Сюди слід врахувати 6-ту і 7-му Фльоти, а також окрему допоміжну фльоту, що начислює 70,790 різних ранг моряків.

Одно із найосновніших недомагань, що висувається на чільне місце, особливо в останніх двох роках і, що почало загрожувати теперішній професійній армії — це брак належної кількости і якости рекрутів, в однаковій мірі для всіх чотирьох родів зброї. Це й послужило за основну спонуку, що генерал Бернард Роджерс, шеф штабу Армії, який являється першим серед найвищих рангою старшин, рекомендує негайно запровадити призовну військову службу, або точнішими словами „контингенту мобільного поготівля", що його основною метою має бути заступити кожночасні можливі жертви майбутньої війни. Під час переслухання Сенатською Комісією для Військових Справ генерал Роджерс запропонував розпочати невідкладну підготовку призову, як теж і задовільне познайомлення американського громадянства про причини і спонуки цієї національної потреби.

Селективна Система Служби повідомляє офіційно, що вона не в силі підготовити належної кількости вишколених резервістів, коли б вибухла війна. Ця сама Служба інформує, що повна мобілізаційна сила вимагатиме 10 мільйонів чоловіків і що для цієї потреби є 16-20 мільйонів чоловіків у віці між 18-26 років. В Конгресі розпочалися перші поважні дебати чи слід запровадити призовну службу, чи покищо тільки „селективну реєстрацію"? А дальше чи на випадок призову або реєстрації чоловіків слід також провести і реєстрацію жінок? Тепер в ЗСА є 134,000 жінок в уніформах, і всі вони без вийнятку добровольці, бо „селективний статут" військової служби забороняє проводити реєстрацію або призов жінок. Якраз над рівноправністю жінок і чоловіків тривають дебати.

І, як воно не дивно, але тепер таки після перших дебат у Конгресі про військову службу, представники студенства заявили, що вони розпочнуть всенаціональну кампанію проти призову до військової служби, яка, коли б зайшла потреба, перейде у т. зв. „цивільний непослух" подібно, як це було під час в'єтнамської війни.

Генерал Роджерс заявляє, що він має на увазі введення військового призову покищо тільки для чоловіків і покищо не для активної служби, а для „контингентів поготівля резервістів". І, хоч теперішній плян уряду передбачує, що проведення такої акції повинно охопити приблизно 200,000 чоловіків, ген. Роджерс заявляє, що на цей раз він обмежив би число „реєстрантів" до 75-100,000 з уваги на кошти, які слід обраховувати до 500-600,000 долярів.

Пропозицію Конгресу і генерала Роджерса підтримують адмірал Т. Б. Гейворд, Шеф Морських Операцій, генерал Л. Аллієн, Шей Штабу Летунських Збройних Сил і генерал Л. Г. Вілсон, командант Корпусу Марінс.

У зв'язку з тим, що запровадження військової служби, а в першу чергу „підготовлення резервного поготівля" набрало більшого розголосу, цікаво навести голоси проведених опитувань, які незалежно одна від одної провели „Організація Ґеллупа" і „Кансел он Форін Релейшенс". Дивним збігом обставин, але вони майже без будь-яких більших відхилень збігаються із отрима-

(Закінґення на стор. 3)

Андрій Качор

ІДЕЙНІ ОСНОВИ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В ДІЯСПОРІ

[Доповідь виголошена на Кооперативній Конференції Української Світової Кооперативної Ради у часі III СКВУ]

(3)

Наші кредитові кооперативи щедро підтримують своїми пожертвами наші наукові, культурні та загально-громадські організації, товариства, студентські клюби, але багато з тих організацій, чи товариств, свої оборотові фонди тримають у чужих фінансових установах... Чи це морально і етично? — Це питання, на яке наша організована громада повинна нам дати відповідь.

Наше становище до нашої громади ми з'ясували чітко, ясно і чесно й тому маємо право вимагати такого становища від організованої української громади, від наших церков, товариств, організацій...

На останній Кооперативній Конференції, що відбулася в рамках 2-го СКВУ, 31 жовтня 1973 року, ми погодилися з думками головного доповідача і ствердили наступне: „Ми українські кооператори, зібрані на Кооперативній Конференції, в рамках Другого СКВУ, є представниками українських кооператив у вільному світі,основаних українцями добровільно для потреб українських громад, організацій, церков, або інших національних скупчень, використовуючи широкі демократичні права країн нашого поселення, репрезентуємо собою тут, на цій Конференції і в країнах нашого побуту, вільну українську кооперацію, народжену і оформлену в самобутній український кооперативний рух на рідних землях і перещеплену, в такій же формі, в різні вільні країни нашого поселення в діяспорі.

У своїй праці ми прийшли до висновку, що ні одна з наших кооператив, навіть найбільша, не відограє якоїсь поважної ролі у нашій громаді, коли вона буде стояти сама, одинцем. І тому ми почали організувати ідеологічно-координаційні центри.

Перший такий центр твориться у Вінніпегу в 1949 році п. н. „Кооперативна Громада" (з ініціятиви інж. В. Топольницького підтриманої новоприбулими кооператорами з Европи). У 1957 році в Торонто, з тою самою метою, твориться Координаційний Комітет Українських Кредитових Кооператив, а в ЗСА, в тому ж самому році, засновано Товариство Української Кооперації (ТУК(, спершу в Ню Йорк, а вітак перенесено його осідок до Чікаго.

У часі І СКВУ в Ню Йорку, в дні 15 листопада 1967 року, відбулася Кооперативна Конференція українських кооператорів і на цій конференції рішено організувати Крайові Кооперативні Ради при крайових громадських централях, при Президії Секретаріяту СКВУ створити окрему Комісію для справ кооперації. Завданням цієї Комісії: нав'язати організаційний контакт з крайовими представництвами, відшукати українські кооперативи в усіх країнах нашого повоєнного представництва, започаткувати облік їх членства і оборотових фондів та підготовити ґрунт для створення Крайових Кооперативних Рад. Відтак, ці Ради мали створити окрему Українську Світову Кооперативну Раду, що і зроблено на II СКВУ в Торонті, 31 жовтня 1973 р.

Цим, на мою скромну думку, закінчено підготовчу організаційну працю для створення одної ідеологічно-координаційної централі українського кооперативного руху в діяспорі. Зроблено облік кооператив, їх членів, майна та зібрано деякі матеріяли про їхню діяльність. Зорганізовано Крайові Кооперативні Ради: у ЗСА ролю Кооперативної Ради виконувало Товариство Української Кооперації, а тепер продовжує цю працю Централя Української Кооперації Америки (ЦУКА). У Канаді маємо Українську Кооперативну Раду Канади (УКРК), а в Австралії оформлено Раду Української Кооперації Австралії (РУКА). Арґентина, Бразилія, Англія та інші країни пробують координувати свою працю у співпраці з крайовими громадськими централями.

Наші крайові централі поволі набирають сили. Видають свої кооперативні журнали: ЗСА — „Наш Світ", Канада — „Координатор", Австралія — „Кооперативне Слово", не враховуючи місцевих кооперативних бюлетнів, квартальників і інших видань.

Це дуже загальний підсумок нашої кооперативної праці на „сьогодні", яку зроблено в минулому і яку робимо тепер.

Що ж далі?

Ми маємо вже оформлені Крайові Кооперативні Ради, або інші центри, маємо Українську Кооперативну Раду, але, на превеликий жаль, вони ще в пеленках і треба нам приспішити їх дозрівання, щоб вони не тільки існували, але самостійно діяли, згідно із своїм призначенням.

[Продовження буде]

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ

Раніше ми обговорювали Часове Забезпечення. Коротко кажучи, часове забезпечення корисне тим, що за дуже низьку вкладку можна набути найвищу суму життьового забезпечення. Менше вигідною ціхою згаданого забезпечення є те, що воно є важне тільки на протяг 5-ох або 10-ох років. Якщо забезпечений не помре в часі важности грамоти, то він не одержує ніякого грошового звороту, бо на грамоті часового забезпечення не нагромаджується ніяка грошова резерва.

Звернім тепер увагу на Забезпечення на Ціле Життя, або яке часто називають по-англійськи „Straight Life Insurance", або „Ordinary Life Insurance".

Забезпечення на ціле життя запевняє членові повне забезпечення на все його життя. Вкладки за нього платить член впродовж цілого життя. Повну суму забезпечення одержує спадкоємець по смерти забезпеченого члена. Цей рід забезпечення, що його називають забезпеченням „кляси W", можна саме набути в Українському Народному Союзі. Видають його членам у віці від 16-го до 65-го року життя. Річна вкладка за цю клясу забезпечення приблизно три рази вища, як вкладка за часове забезпечення на ту саму суму забезпечення. Причина цієї різниці в тому, що грамота забезпечення на ціле життя має свої зворотні вартості — на ній нагромаджується грошовий зворот або позичкова вартість.

А тепер пригляньмося цифрам, які говорять самі за себе:

У віці 30 років за забезпечення на ціле життя на суму $10,000

річна вкладка виносить	$190.80
перша річна дивіденда, яка щороку зростає	50.00
чистий кошт забезпечення	$140.80

Висота грошового звороту або позичкової вартости згаданої грамоти виноситиме:

По 10 роках вкладок	$1,120.00
по 20 роках плачення вкладок	$2,830.00

Тепер ясно можна побачити, які користі має член, який забезпечить себе грамотою на ціле життя. Після вплачення вкладок на протязі 20-ох років, на його грамоті нагромаджується грошова зворотна вартість на суму $2,830, коли за той час він заплатив вкладками тільки $2,595.00. Отже це вказує, що забезпечений одержує назад всі гроші, що їх вплатив, а в додатку його родина була забезпечена на повну суму $10,000 протягом 20-ох років.

В історії УНСоюзу є записані випадки, коли Союз виплатив спадкоємцеві повну суму забезпечення після того, як одержав від члена вкладки всього за чверть року. Це є „забезпечення" в його справжній формі.

Другою користю грамоти забезпечення на ціле життя є та, що воно уможливлює членові змінити грамоту „кляси W" на зменшену суму забезпечення. Ця можливість дає право членові, який з якоїсь причини є змушений перестати платити свої вкладки, вживати нагромаджену на грамоті грошову вартість, для набуття виплаченого забезпечення, важного на ціле життя, на відповідно зменшену суму забезпечення. Беручи повище до уваги, член, який є змушений перестати платити вкладки, при кінці 20-го року важности грамоти „кляси W", може набути за її грошову вартість у висоті $2,830.00, виплачене забезпечення на суму $5,500, яке буде виплачене спадкоємцеві після смерти забезпеченого члена, хоча член не платив від того часу жадних вкладок.

Український Народний Союз дає ще другу можливість членові, який є змушений перестати платити вкладки. Ця друга корисна можливість називається „Продовження забезпечення". Іншими словами це значить, що після плачення вкладок на протязі 20-ох років, член може звернутися до УНСоюзу і сказати „Панове, я хочу зужити грошову вартість грамоти в сумі $2,830.00 на продовження мого забезпечення". Тоді УНСоюз запевняє членові забезпечення на повну суму грамоти $10,000 на 18 років і 205 днів від дати припинення влачування вкладок.

Обидві, вищеподані можливості дуже цінні. Котру з них вибирати, залежить від обставин, від потреб члена та вимог у даному часі.

На підставі поданих інформацій тепер зовсім ясно, які ощадності дає нам грамота забезпечення на ціле життя. Вона автоматично примушує члена до систематичної ощадности через вплачення вкладок. Для більшості людей заощадити суму грошей, яка нагромаджується в даному часі на грамоті, було б важко, або й неможливо.

Однак, УНСоюз не займається виключно забезпеченевими справами. Як відомо, він є найстаршим і найбільшим Українським

(Закінґення на стор. 3)

Яр. Рудницький

З НДҐ ДО ПНҐ*)

Кожному землякові, що приїздить на довше, чи коротше до Попуа — Нової Ґвінеї, спонтанно приходить на думку ім'я Миколи Миклухи-Маклая, що не тільки був першим европейцем на північносхідньому побережжі Нової Ґвінеї, але залишив по собі великий науковий вклад, що ще й досі в деяких аспектах не використаний у дослідах.

Як відомо, Миклуха-Маклай був тричі в Новій Ґвінеї: 1871, 1879 і 1876 роках; робив записи про життя тубільців, про фльору й фавну цих околиць; „називав" деякі місця включно з своїм „Маклаєвим побережжям" (1871) і записався дуже корисно в пам'яті населення.

Сьогодні годі шукати за архівними чи музейними „слідами" Миклухи-Маклая в Папуа — Новій Ґвінеї. Вони зберігаються розкинені по континентах, головно в Австралії й Европі. Й досі не видано повністю його праць, хоч уже існує спроба 6-томника АНСССР. Іншими словами в ділянці „Миклухо-Маклаяни" є ще багато до зроблення.

∴

З нагоди сторіччя першого перебування Миклухи-Маклая 1871-1971 роках в ПНҐ підписаний зайнявся двома аспектами його наукової праці: ономастичним і лексикографічним.

У першому пощастило йому в 1971 році знайти в архіві бібліотеки Мітчелла в Сіднеї невикористаний досі рукопис ч. Ан 28 під наголовком „А ліст оф Ню Ґіні плейс неймс", правдоподібно з 1883 року. На основі матеріялу з цього рукопису автор цих рядків опрацював доповідь для Канадського інституту Назвознавства п. з. „Миклухо-Маклай'с Ономастік Баптізм оф Ню Ґіні" в 1973 році й її резюме було надруковане в серії „Ономастіка Канадіяна" англійською мовою (ч. 49 1974).

У цій статті звернено увагу на такі назви, як: Витязь (протока), Ізумруд (протока), Маріка (рівнина), Горима (точка), Гивун (селище), Кунило (селище), Богатий (селище),Телята (селище), та інші,що їх понадавав Миклуха-Маклай на „своєму" березі.

У тому ж самому „ювілейному" році 1971 започатковано й іншу працю з ділянки „Миклухо-Маклаяни" — чотиримовний словник усього матеріялу, що міститься в його описах новоґвінейського побуту. Цитуючи поодинокі слова з північносхідніх мов, Миклуха-Маклай давав російські пояснення до них, пишучи тією мовою більшість своїх праць („укази" Валуївський із 1863 року й Емський із 1876 року внеможливлювали появу їх українською).

Для наукової докладности треба було виписувати оригінальні пояснення, як автетичні цитати дослівно так, як вони засвідчені. Все ж, щоб підкреслити українське походження Миклухи-Маклая, перекладено їх на українську мову. Врешті, щоб уможливити розповсюдження й користування такою працею у західньому світі пододавано при кінці кожного гасла англомовні переклади. Отак у висліді постав чотиримовний папуа-новоґвінейський-російсько-українсько-англійський словник, що хоч і на картках чекає ще й досі на свого видавця й друкаря. Треба при цьому підкреслити, що цей словник має й матиме історичну вартість, бо події в Новій Ґвінеї радикально змінили не тільки політично-економічний стан цієї країни, її приналежність „протекторатна" в роках 1920-1975 до Австралії занглізувала, чи краще „спіґінізувала", життя й вплинула нівелятивно на розвиток безлічі мов і діялектів країни.

Не зважаючи на основний профіль нашого словника (історичний „статус кво"), завжди хотілося сконфронтувати його матеріял із сучасним станом речей і порівняти лексику з-перед ста років із сьогоднішнім словником ПНҐ.

∴

Перша нагода особистих відвідин Папуа-Нової Ґвінеї трапилася у 1979 році в поворотній дорозі з Австралії до Канади в лютому ц. р. Наш корабель — „Канберра" опинився на три дні на території ПНҐ й нам удалося перевести деякі теренові досліди в Рабавлі на т. зв. Півострові Ґазелі (давнім за німецької окупації в роках 1910-20, він називався „Новою Померанією", в 1970-1975 роках „Новою Британією", тепер офіційна його назва: „Провінція Східньої Нової Британії"; яка буде в майбутньому — ще невідомо).

Сам Рабавл — дуже гарне містечко, відбуватиме після вибуху місцевого вулкану Матупіт в 1937 році, живе з туризму, копру й кокосових плянтацій. Зеленню й вулканами наґадує Ст. Лукію на Караїбщині, хоч куди більше (й чистіше) від Кастрів, її столиці.

Як сказано, нас цікавило в ПНҐ мовне питання. І тут насамперед треба ствердити, що Рабавл від 1975 року став прибежищем багатьох людей із Порту Моресбі, Мадангу, Лей та з Маклаєвого побережжя. Майже половина співрозмовників у Рабавлі виявилася пришельцями з інших міст, що шукають тут за працею, чи кращими умовинами життя. Отак була нагода провірювати лексикальні матеріяли майже з усієї території Папуа—Нової Ґвінеї. Безперечно, наше перебування тут було закоротке, щоб поробити далекойдучі досліди, все ж наведені вище здогади про вимішування мов і діялектів та їхню „піґінізацію", що йде в парі з технологією й нівелює лексикальні різниці, вповні потвердилося. Ба що більше, вплив школи й центрального уряду в Порті Моресбі уніфікує мовно нову державу й робить її „двомовною" — англійською тепер офіційно з одного боку й „ґірі-лютуською" з другого. Ця остання, давніш звана „поліційно-лютуською" є лінґва франка тубільського населення.

Насправді, деякі мови чи діялекти Папуа-Нової Ґвінеї не мають досі своїх устійнених назв чи опрацювань. Така наприклад доля місцевої мови на Ґазельському півострові. Дехто називає її „толайською", дехто „тавлільською", то знову „куананською" (куана), а є й такі дослідники, що пишуть просто „діялект Білої Затоки" (Блянш Бей Діялект). Як би її не називали, вона дочекалася дуже цікавого „Англійсько-Куанянського словника" С. Маммерінґа з 1969 року, що в одному рукописному примірникові зберігається в Архіві рабавльської Публічної Бібліотеки й послужив авторові цих рядків за добре джерело для ознайомлення з „куананською" лексикою. В загальній клясифікації мов і діялектів ПНҐ (за А. Капеллом), відрізняють дві основні групи: мелянезійську й папуаську; мови Півострова Ґазелі, в тому й „куана", належать до цієї останньої. Нею говорить понад 30,000 населення, що має змогу теж і вчитися її в школах побіч англійської. Як мова, структурно споріднена з тими, що їх записував Миклуха-Маклай у XIX сторіччі, вона дуже різниться своєю лексикою від мов Маклаєвого побережжя. Все ж тамошні „іміґранти" в Рабавлі мають змогу порозумітися з місцевою людністю або при допомозі „піґінізованої" англійщини, або „ґірі-мотуською" лінґви франка. Так чи сяк мовний контакт у ПНҐ зростає, посилюється, хоч йому ще далеко до ґібридизації в розумінні нашого моделю „мов у Контакті" (1957).

∴

У зв'язку з Миклухою-Маклаєм і його працею на терені теперішньої ПНҐ виникло зацікавлення ним в українському інтелектуальному світі. Найбільш, як досі, займалася ним „австрійська Україна" — статті, чи праці, Є. Ю. Пеленського, Дм. Чуба-Нитченка, П. Вакуленка й ін. Власне П. Вакуленко друкує тепер окрему, люксусово приготовану книжечку про ПНҐ.

Та на цьому не кінчається „папуасько-новоґвінейська україніка". І тут ми бачимо дві основні справи для майбутнього наукового дослідження: бібліографію всього, що досі написали українці про ПНҐ (книжки, бро-

(Закінґення на стор. 4)

*) НДҐ — дільниця „Нотр Дам де Ґрас" у Монтреалі; ПНҐ — „Папус — Нова Ґвінея" — від 1975 року самостійна держава Британського Коммонвелту.

Президент УККА...

(Закінчення зі стор. 1)

до поневолених Москвою і комунізмом народів. Інтерв'ю появилося опісля в місцевих газетах і було передане тайванською телевізійною і радіовою сітками.

Розмовляючи з прем'єрміністром тайванського уряду Я. С. Саном, президент УККА порушив проблеми поневолених народів в СССР. Тайванські газети подали витяги з цієї розмови з фотографіями. Проф. Л. Добрянський зустрівся і відбув довшу розмову із заступником міністра закордонних справ С. К. Янгом і д-ром Тсаі Вей-пінгом, головою Координаційної Ради для справ Північної Америки, а також з д-ром Ку Ченгкангом, головою Китайського Відділу Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ), порушуючи з ним справи конференції цієї Ліги, яка розпічнеться 23-го квітня ц. р. у Парагваю. Згодом проф. Л. Добрянського було представлено парагвайському амбасадорові в Тайвані Г. Е. М. Авалярго.

В часі свого побуту на острові Л. Добрянський виголосив три основні лекції на Тамканґському університеті перед великою авдиторією студентів і професури у числі понад 1,000 осіб, заторкуючи в ній справу совєтської політично-економічної загрози для вільного світу, а в коледжі для китайської культури, перед 130-ма вибраними випускниками цієї школи, говорив про „Свободу і економічний та культурний розвиток''. У Тайпеї у міському ратуші проф. Л. Добрянський зустрівся з численними політичними і громадськими діячами, яких він поінформував про американську політично-економічну політику під теперішню пору.

Президент УККА виступав також в багатьох інших університетах, коледжах і академіях, заторкуючи загальні справи міжнародної політики, економіки, американсько-совєтських відносин, проблеми українського й інших народів тощо. Крім того проф. Л. Добрянський, на закінчення своїх відвідин, побував в китайській опері і багатьох культурних установах.

ОБОРОННЕ ПОГОТІВЛЯ...

(Закінчення зі стор. 2)

ними відповідями. Для прикладу виявляється, що коли б заіснувала неминуча конечність, то тільки 22 відсотки американців погоджуються піти на підтримку Ізраїля. Така сама приблизно кількість заявилася за допомогою Тайванові, Югославії і Південній Кореї.

Опитування виявило, що т. зв. „селективність міжнародної потреби'' дещо також змінилася у порівнянні із попередніми роками. Підтримка для активної ролі ЗСА у світі помітно обнизилася, але американці висувають теж, як „пріорітети'' у допомозі таким обширам, як Европа.

Дуже сильну підтримку — 58 відсотків — отримала можлива потреба оборони Панамського Каналу, 54 відсотки, якщо СССР напав би на Західню Европу, 52 відсотки, коли б Москва наважилася зайняти Західній Берлін, а 42, якщо б СССР напав на Японію і 36 відсотків, коли б араби наважилися відтяти постачання нафти до ЗСА, або до її західніх союзників.

Контроля озброєння, а також „спротив совєтському політично-мілітарному просякненню'' отримали досить високий рівень — 68 відсотків. І хоч такі опитування не становлять собою ніякого „офіційно орієнтаційного аспекту'', одначе речники Білого Дому заявляють, що вони становлять „цікаве мірило'' для того, чим „керуються американці''... Офіційне ж наставлення уряду ЗСА вважає тепер за свій пріоритет, запевнити публічну опінію і вдома і закордоном, що підвищення військової служби у ЗСА має на увазі утримати не лише мілітарний баланс, а передусім першенство переваги у світі.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА...

(Закінчення зі стор. 2)

Братським Союзом. Його діяльність на протязі 85 років існування промовляє голосніше, чим слова. Українська громада в Америці й Канаді у великій мірі завдячує свій статус УНСоюзові.

Український Народний Союз видає щоденник „Свобода'', англомовний „Український Тижневик'' і журнал для дітей „Веселка''. УНСоюз не тільки дбає про своїх членів, але про цілу українську громаду. Він допомагає усім нашим установам, нашим церквам, нашим крайовим організаціям. Дає допомогу членам, призначує стипендії потребуючим студентам, влаштовує курси української культури і табори для молоді, має відпочинкову оселю для своїх членів та багато більше інших користей, які стають в пригоді членам. Тому й немає найменшого сумніву, що існування Українського Народного Союзу приносить тільки хосен і добро.

Ваше членство і членство Ваших дітей в УНСоюзі вможливить цій установі поширити акцію допомоги і підтримки українській спільноті.

Включіться уже тепер в ряди членів УНСоюзу й цим самим допоможіть йому гідно відсвяткувати 85-річчя його праці.

За інформаціями телефонуйте на число (201) 451-2200.

Організаційний Відділ

СПЕЦІЯЛЬНА...

(Закінчення зі стор. 1)

виготовила прелімінарний плян, а ціла Комісія дала свою згоду. Цей плян ще може бути змінений перед його остаточним представленням Головному Урядові.

Заплановані рекомендації зосереджуються на двох основних цілях і всі пропозиції мають за мету осягнути ці цілі.

Головними цілями є:

1) Посилити братську діяльність УНСоюзу,

2) Встановити нові методи приєднання нових членів та продажу додаткового забезпечення.

Для скріплення і пожвавлення братської діяльности серед членства УНСоюзу, Відділи та Округи є зобов'язані виготовити і впровадити в життя відповідні пляни щодо цієї справи і в усіх своїх відносинах з членами УНСоюзу та громадою додержуватися цих плянів.

Зміни в організаційних методах УНСоюзу включають затруднення та вишколення професійних продавців забезпеченевих грамот, як теж виготовлення і прийняття програми постійного вишколення секретарів з метою поліпшення їхньої ефективности на адміністративному та організаційному відтинках. Щодо адміністративної системи, то УНСоюз далі полягатиме на систему Відділів, але в недалекому майбутньому буде також встановлена пробна система безпосереднього вплачення вкладок до Головної Канцелярії для неактивних Відділів чи тих Відділів, які не матимуть кваліфікованих секретарів.

Інші рекомендації стосуються таких справ, як: виготовлення програм для молоді, поліпшення публічних зв'язків, уведення нових забезпеченевих грамот, переведення перепису серед українців ЗСА і Канади тощо.

Під час нарад Спеціяльної Організаційної Комісії підкреслювано, що секретарі Відділів, як і всі члени цих Відділів напевно вітатимуть запропоновані зміни, бо вони спричиняться до скріплення фратерналізму в УНСоюзі, згідно з потребами нашого членства та цілої української спільноти в ЗСА та Канаді. Це скріплення фратерналізму напевно причиниться до посилення діяльности УНСоюзу та дасть змогу УНСоюзові розвиватися для ще більш успішного виконання своїх завдань на службі своїм членам та українському народові.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Замість квітів на свіжу могилу
Дорогого Приятеля
бл. п.
Д-ра СЕМЕНА СВИРИДОНОВИЧА ПОГОРІЛОГО
складаю 30.00 долярів
на Українську Православну Церкву св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Ню Йорк, Н. Й. **Олена НЕСІНА**

Ділимося з Родиною, Приятелями і Знайомими сумною вісткою, що 11-го квітня 1979 року, несподівано, відійшов у Вічність на 39-му році життя, наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, СИН І БРАТ

бл. п. ТАРАС ГОРБАЧЕВСЬКИЙ

ПАРАСТАС — в четвер, 12-го квітня 1979 р., о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні Насевича при Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 13-го квітня 1979 року, о год. 9-ій ранку з похоронного заведення до церкви св. Арх. Михаїла при 1013 Fox Chase Rd., Філядельфія, Па., відтак Тлінні Останки будуть перевезені до Боффало і похоронені в понеділок, 16-го квітня 1979 року.

Дружина — ДОРА
Сини — ОЛЕКСА І ПЕТРО
Батьки — ОЛЕНА І РОМАН ГОРБАЧЕВСЬКІ
Брат — ЯРЕМА з дружиною

•

Замість квітів просимо складати пожертви на церкву св. Арх. Михаїла, на руки п. Степана Голуба, 2941 Tremont, Філядельфія, Па.

З глибоким жалем і смутком повідомляємо Парафіян, Прихожан, Приятелів і Знайомих, що 11-го квітня 1979 року, ненадійно, відійшов у Вічність, на 39-му році життя, невіджалуваний, щирий та відданий і ревний Парафіянин та Член Президії Парафіяльної Ради, Парафії Української Помісної Католицької Церкви св. Арх. Михаїла у Філядельфії, Па.

бл. п.

ТАРАС ГОРБАЧЕВСЬКИЙ

ПАРАСТАС був відправлений в четвер, 12-го квітня 1979 р., о 8-ій год. веч. в похоронному заведенні Насевича при 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ — в п'ятницю, 13-го квітня 1979 р., в церкві св. Михаїла, о год. 9-ій ранку, відтак Тлінні Останки Покійного будуть перевезені до Боффало, Н. Й. та похоронені там в понеділок, 16-го квітня 1979 р.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Опечаленій горем дружині Дорі зі синами Олексою і Петром, Батькам та ближчій і дальшій Родині складаємо вислови найглибшого співчуття.

Парафіяльна Рада Парафії Української Помісної Католицької Церкви св. Арх. Михаїла у Філядельфії, Па.

Головна Рада Наукових Товариств Ім. Шевченка
і
Філологічна Секція НТШ

зі сумом повідомляють, що 11-го квітня ц. р., помер в Оттаві, Канада, на 63-му році життя

сл. п.

Д-р КОНСТАНТИН БІДА

професор і голова Славістичного Відділу університету в Оттаві, професор УКУ в Римі і професор-гість УВУ в Мюнхені, дійсний член Філологічної Секції НТШ і дійсний член УВАН в Канаді, член Американського Філологічного Товариства, член Українського Шекспірівського Товариства і численних українських громадських установ, автор численних наукових статтей і розвідок та наукових монографій. Як голова Славістичної Студії в Оттаві, патронував багатьом українським студентам для отримання ступеня доктора філософії.

Похоронні відправи, після відправ у Канаді:

ПАНАХИДА у похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, в середу, 18-го квітня ц. р., о 7-ій годині веч. В четвер, 19-го квітня 1979 р. тлінні останки Покійного перевезуть на православний цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж., де зложать домовину о годині 11-ій перед пол. до могили.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Родині Покійного складаємо щирі слова співчуття.

Ділимося сумною вісткою, що в Канаді, 11-го квітня 1979 року відійшов у Вічність, на 62-му році життя

сл. п. проф. д-р

КОСТЬ БІДА

Покійний був професором Оттавського Університету.

У вівторок, 17-го квітня 1979 р., о год. 10-ій ранку відбудеться АКАДЕМІЧНА СЛУЖБА БОЖА в тому ж Університеті, а відтак Тіло Покійного буде перевезене до похоронного заведення П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.
ПАНАХИДА в середу, 18-го квітня 1979 року, о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в четвер, 19-го квітня 1979 року, між 11-12 год. дня, на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

ТЕОФІЛЯ БІДА — мати
ІВАННА СУМИК з чоловіком ЕВГЕНОМ — тета
та ближча і дальша Родина

З НДҐ ДО ПНҐ

(Закінчення зі стор. 2)

шури, статті, рецензії, вістки, нотатки й т. п.); огляд українського вкладу в розбудову ПНҐ, зокрема під час її „протекторату" під Австрією (1920-1975 роки). Ішлося б про зібрання всіх даних про працю українських фахівців — лікарів, правників, інженерів тощо, які працювали — часом дуже посвятно — для піднесення життьового стандарту в ПНҐ, для допомоги в розбудові соціяльно-економічного життя тощо.

Як пише О. Питляр, „десятки років після смерти Миколи Миклухи-Маклая в Новій Ґвінеї жили й працювали ще інші українці — представники найновішої української політичної еміграції — лікарі І. Сірко й А. Ґураль, чи урядовець колишньої австралійської колоніяльної адміністрації, юрист О. Престашевський. Всі вони — так же само як Миклуха-Маклай — із справжньою українською гуманністю, працювали віддано для здоров'я й культурного піднесення папуаського населення колонії — нині самостійної країни".

Все це вимагає окремих праць у найрізніших формах, від популярних спогадів починаючи, до фахово-аналітичних оглядів сягаючи. Як частина „україніки діяспоріяни", чи „україніки австроліяни", „україніка папуановогвіяна" стоїть відкритим, незораним облогом у нашій праці... Безперечно, для такої праці треба університетських контактів, засобів і зрозуміння. Й тому започаткована в 1978 році „Катедра — Центр Українознавчих Студій в Австралії" матиме широке поле науково-дослідчої праці, крім чисто педагогічної. Питання стоятиме не: „кілько буде студентів", а: „що й як виконуватиме КУА" на п'ятому континенті й його суміжних теренах, включно з Папуа-Новою Ґвінеєю?

Рабавл, ПНҐ,
21.II.1979

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ -
Комісія Патріяршого Фонду
НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ
XII — 78

2,823.00 дол. — Збірка в Боффало, 1-ша частина, Т-во за Патр. Відділ в Боффало.
1,000.00 дол. — З волі та в пам'ять покійних бл. п. Романа і Іванки Білинських виплачено.
По 500.00 дол. — д-р Мирон Зарицький (перша частина до здеклярованої тисячі), д-р Микола Гнатчук.
400.00 дол. — Миролюб Лозинський ($600.00 перед тим).
250.00 дол. — д-р Ярослав Савка.
По 100.00 дол. — о. Петро Гардибала, д-р Романа Наврոцька, д-р Леонід Рудницький, Теофіля і Богдан Артимишин, Марія і Лука Гайдукевич, Юрій Лазовський, Роман Будзяк, Іван Іськів, Іванна і Мирон Бучак, Стефан Ґула-Шеремета, Стефанія і Лев Іваш.
По 50.00 дол. — д-р Всеволод Клюфас, Ірена і Мирослав Колтунюк, Марія Форостина, Ярослава і Ярослав Мулик, Дмитро Весоловський в пам'ять бл. п. Теодора Хая, Лідія Одежинська в пам'ять Батьків бл. п. Андрія і Анастазії з Іванових Рубчак.
35.00 дол. — А. Садова.
По 25.00 дол. — Володимира і Василь Садівник, Дарія і Теофіль Древницькі.
По 20.00 дол. — Володимира Сорока, Анастазія і Антін Фрагніто.
По 10.00 дол. — Люба Мосевич, Володимира Сорока в пам'ять бл. п. д-ра Теодора Балка.

Листа ч. 1126. Збирала п. Анна Петровська, Нюарк-Ірвінгтон, Н. Дж.

125.00 дол. — Василь Манько.
По 100.00 дол. — Марійська Дружина в Нюарку, Литвин і Литвин в Нюарку.
25.00 дол. — Родина Гнатів.
20.00 дол. — Ліда Величковська.
По 10.00 дол. — Лев Маркусь, д-р Евген Перейма, Володимир Левицький в пам'ять бл. п. Михайла Ґоя.
По 5.00 дол. — Б. і П. Шпирка, Володимира Бакун.

Листа ч. 1140. Збирав о. Тарас Лончина, Філядельфія.

30.00 дол. — Ярослав і Люїс Білинський.
По 10.00 дол. — Іван Станчак, Оля Станчак, Яким Козел.

З доповідей, передав о. Петро Стецюк

200.00 дол. — Філядельфія.
По 100.00 дол. — Ню Йорк, Пассейк, Гартфорд, Нюарк.
80.00 дол. — Балтімор.

Збірка в Гемпстед, Ню Йорк, збіркою займалося Т-во за Патр. в Гемпстед, п. Микола Курчак, голова, збирали: п. Юлія Захарія, п. Ксеня Ільницька.

Замість квітів на могилу бл. п. Ольги Кулиняк — Листа ч. 1228, збіркою займався інж. Юліян Головчак

По 25.00 дол. — Катруся і Атанас Кобрин, Ліда і Василь Кий, Олена і Юліян Головчак.
По 20.00 дол. — Евгенія і Михайло Білик, Анна і Іван Квік, Анна і Михайло Куриляк, Ірена і Володимир Медуха.
По 10.00 дол. — Анна і Микола Тимків, Стефа і Іван Слонські, Наталія і Володимир Масюки, Ярослав Цюк, Марія і Юліян Сухар, Нестор Сум, Любов і Ігор Пак, Сидір Новаківський, Олена і Стефан Кульчицькі, Марія і Теодор Флюнт.
По 5.00 дол. — Мирослав Абрисовський, Іванна і Ярослав Климовські, Володимир Винницький, Михайло Караман, Петро і Марія Длябога.

Замість квітів на могилу бл. п. д-ра Теодора Балка, зложили:
Збіркою займався п. Александер Пришляк, Гартфорд, Конн.

100.00 дол. — Богдан Балко, Кредитівка „Самопоміч" в Гартфорді.
50.00 дол. — Христина і д-р Володимир Одайник.
25.00 дол. — Леся і Роман Романишин, Евдокія і Богдан Стельмах, Ірена і Степан Чайковський, Хор „Діброва" в Гартфорді.
20.00 дол. — Вільгельміна й Юрій Єх, Іван Саламаха.
15.00 дол. — Марія й Осип Бандера.
10.00 дол. — Анізія Вересюк, Кляра і Стефан Гарасимів, Уляна й Ігор Гринь, Іванна і Богдан Козак, Ірина і Мирон Красій, Борис Крупа, Меланія і Роман Кузьма, Анастазія і Володимир Мерещак, Анна Олексишин, Ірина і д-р Ярослав Остапюк, Анна й інж. Олександер Пришляк, Стефанія і Петро Пришляк, Євгенія і Володимир Саляк, Ірина Скочдополь, Корнеля і Роман Соболь, Анна і Роман Сокольський, Мирослава Солук.
7.00 дол. — Іванна Гринь.
5.00 дол. — Ольга і Надія Гафткович, Ірина і Володимир Левський, Микола Муліцький, Яків Несторук, Ілля Панахид, Ольга Платош, Яків Полюга, Софія Радьо, Софія Савойка, Стефанія і Володимир Стасишин, Василь Хімчак, Стефанія і Петро Шагай.
3.00 дол. — Олександер Копистинський, Н. Н.
2.00 дол. — Юліян Охрім.
Разом .... 650.00 дол.

Збірка на Патріярший Фонд в Гемпстед, Ню Йорк. Збіркою займалося Т-во за Патріярхальний Устрій УКЦ, Відділ в Гемпстед — п. Микола Курчак, п. Юлія Захарія і Ксеня Ільницька.

326.13 дол. — Великодній базар Т-ва за Патр.
По 100.00 дол. — УНСоюз 327 Відд. в Гемпстед, Кухня церк. бінга I., Кухня церк. бінга II., П. і Є. Квозко, М. і Ст. Сагатий, М. і Хр. Корнага, В. і Ю. Захарія, М. і О. Курчак.
По 50.00 дол. — Союз Українок, 103 Відд., Т-во за Патріярхат — Відділ, Український Католицький Центр св. Володимира, Р. і Хр. Леонард, Е. і Кс. Ільницький.
По 30.00 дол. — М. і М. Якубовський.
По 25.00 дол. — ООЧСУ — Відд. Гемпстед, Катол. Клюб св. Володимира, Сестриитво Вервиці, „Провидіння" — Відд. Гемпстед, А. і І. Копистянський, І. і Зен. Зарицький, Ю. і І. Солтис, Вол. і А. Білий, Р. і Соф. Романюк.
По 20.00 дол. — ОДВУ — Відд. Гемпстед, Товариський Клюб, Вас. і А. Ґерула, І. і Теод. Козловський, М. і Кат. Мицьо.
По 15.00 дол. — Мих. і М. Рій, Б. і Петр. Копистянський, І. Петрашик.
По 13.00 дол. — Ор. і О. Дацків.
По 10.00 дол. — М. Пайда, Ан. Бендерська, Алекс. Доскоч, Вас. і А. Щерба, І. і М. Цьопик, А. Вермицька, М. і К. Петрига, Ст. і С. Сенюк, Ст. і А. Кулинич, Павло Федорик, Меланія Ставіська, Вол. і П. Шпачинський, Тад. і М. Липинський, Ст. і Мих. Баран, Т. і Пар. Барняк, Дм. і О. Жеграй, О. і В. Погорецький, Марія Слаба, М. і А. Щерба, П. і О. Шанайда, Іван Винник, Вол. і Т. Стець, Вол. Батіг, Ю. і А. Колач, Вол. і А. Заремба, М. і С. Кобилянський, Осип і А. Іванів, Ст. і С. Кохановський, Мик. і О. Смуток, О. Сціфо, Е. і О. Бабій, Анна Андрухів, Роман і О. Мац, Євгенія Кульпака, Я. і А. Курчак, І. і О. Стриковський, В. і Марія Дяк.
По 5.00 дол. — А. і Ір. Васик, Марія Бурбан, Петро і А. Стецюк, Каз. і А. Липинський, І. і А. Лотоцький, Т. і М. Вакулінський, Гелен Савицька, Петро і М. Дембіцький, Вас. і М. Мамус, Параскевія Мотуз, Вол. Клюба, М. Дідора, Вас. Горинь, Іван Ґенда, Марія Лисяк, Мих. і В. Мотуз, Настя Колодій, Осип і А. Рик, В. і Анна Качмарчик, П. і М. Вишинський, М. Дячун, Кат. Комарницька, Іван і Л. Пакош, Степанія Маланчук, Мих. Федько, П. Бендерський, Павло і А. Коваль, Я. і М. Копистянський, Вол. Літепло, О. Зопків, Вас. Пекар, Ст. Корнова, Ант. Гринчишин, Ксеня Лазар, Ол. Малігловка, Вас. Якимець, Юрій Захарія, Міля Захарія-Гирд, Славко Курчак, Петро Ґрещук.
По 4.00 дол. — І. і М. Клим.
По 3.00 дол. — Марія Старнер, Ст. А. Марусевич.
По 2.00 дол. — Іван Атон, Осип Сидор, Марія Бучак, В. і А. Балабан, Вас. Рощак, Мих. і В. Вовк, Кат. Середюк, Степанія Дацко, Гр. Агрес, Андрій Пиш, Ст. і Ю. Матусевич, Вас. Козак.
По 1.50 дол. — Дм. і М. Мазур.
По 1.00 дол. — Кат. Дячун, Анна Берновська, І. і Тесі Павлюк, М. і П. Венгер, Марія Вовк, Осип Хома.
Разом .... 2,400.63 дол.

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра Мирослава Навроцького
на Патріярший Фонд зложили:

По 100.00 дол. — д-р Ярослав і Христина Воєвідка, д-р Лев і Ірена Кушнір, д-р Тетяна і Зенон Цісик, д-р Надія і Николай Ніку, інж. Лев Коленський, Ольга і Роман Гаєцькі, Анна і Павло Петровські, д-р Роман і Лідія Смик.
По 50.00 дол. — д-р Андрій і Лідія Лемішка, д-р Дмитро і Дарія Кострубяк, д-р Юрій Руденський, д-р Б. Бабій, Люба і Маркіян Онуферко, Олена і Юліян Головчак, Ева Піддубчишин, д-р Марія Клячко, Йосиф Гірняк, д-р Дарія і Ярослав Миндюк, д-р Зеня і Олександер Черник, д-р Олег Снилик.
По 25.00 дол. — 479 Відділ УНС, Т-во за Патр. ПУКЦ у Філядельфії, Т-во за Патр. ПУКЦ в Елізабет, Михайло і Анна Іванців, Катерина і Андрій Бук, Ігор і Люба Пак, Марія і Теодор Флюнт, Анна Любинська, Катерина і Віра Пак, Софія і Іван Дзіндюра, д-р Мирослав і Марія Лабунька, Петро і Володимира Войтович, Василь і Дарія Пасічняк, Анна і Іван Квік, Неоніля Кліш, Люба і Ярослав Татомир, Владислава Домбровська, Олена і Степан Кульчицькі, Ірена і Володимир Медуха, д-р Петро і Іванка Федорів, Марія Підгородецька, о. Ярослав і Олександра Шуст, д-р Евген і Галина Мартинюк, д-р Роман і Лідія Осінчук, Володимира і Теодозія Брикович, Надія і Роман Мандрусяк, Анастазія і Михайло Франківські, Ірена і Роман Дяків, Михайло і Анна Куриляк, Ярослав і Дарія Ратич, Тетяна і Роман Левицькі, д-р Ярослав і Мирослава Кравяк, Ірена Ільницька.
По 20.00 дол. — Ярослав і Люїс Білинські, д-р Володимир і Віра Кліщ, Василь Кострубяк, Анна Ткач, д-р Зиновій і Володимира Ґіль, Іван і Дарія Савки, Нуся і Микола Тимків, Стефан і Ольга Голуб, Роман і Александра Яськів, Дмитро Хорват, Мирослава і д-р Богдан Кондра, д-р Роман і Христина Гнатів, Таня і Стефан Онілі, д-р Орест і Аня Гаврилюк.
По 15.00 дол. — Родина Ясінських, Іван Антоняк.
По 10.00 дол. — д-р Казимир Чарнецький, Іван Куземський, Володимир і Емелія Процінські, Роза Сьокало, Марія і Микола Касіян, Стефанія Пушкар, Наталія Ковалишин, Роман і Люба Медіна, Олександер Білинський, Стефан і Марія Ковалишин, Дмитро Кащак, Ярослав Цюк, Оксана Гораєцька, Олена Мікулік, Володимир Винницький, Теофіля і Богдан Артимишин, Богдан Стефанишин, В. і М. Дуцилович, Микола і Володимира Кавка, Анастазія і Лев Ганусяк, Теодор і Галина Крочак, Осип і Надя Німилович, Ірена і Тарас Винчицькі, Ірена Грушкевич, Александра і Любомир Івасиків, Юлія Безсонів, Оля Гаєцька, Луця Гриців, Володимира Ґіль, Люба Ґоянюк, Ірена Козак, Уляна Коропей, Ірена Новосад, Віра Ортинська, Ніна Самокишин, Іванка Хамуляк, Влодзя Ценко, Міра Черни.
По 5.00 дол. — д-р Р. Барановський, д-р Ю. Старосольський, О. і В. Лев, Б. Козак, Софія Галушка, Галина Филипів, В. Демчук, І. і М. Ставничий, І. і Н. Ґавдяк, Ярослава Швець, Мирослав Абрисовський, Катерина Михайлюк, Анастазія і Ізидор Жилаві, Марія Шумська, Ілько Тучук, Я. Климовський, Стефан Шеремета.
По 2.00 дол. — д-р Ю. Гутник, д-р Антін Процьків.
Разом .... 2,979.00 дол.

Комісія Патріяршого Фонду Товариства Свята Софія висловлює щиру подяку усім Вельмишановним Збірщикам і Жертводавцям.

Жертви на Патріярший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків або висилати на адресу:

St. Sophia Religious Association —
Patriarchal Fund
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117

Всі датки на Товариство Свята Софія — Патріярший Фонд, можна відтягати від податку. IRS No. 23-7438064.

Василь Панчак — ветеран — фанатик мистецтва

Треба ставитися до Василя Панчака з найбільшою пошаною, ба, подивом, як до людини, яка протягом добрих останніх 60 чи більше років живе образотворчим мистецтвом, безперервно працює без уваги на свій дуже пізній вік і всі хвороби, що їх мав у своєму невеселому житті, та який усе погідний, добрячий, сповнений духа солідарности з українським зорганізованим світом мистецтва, завжди готовий до співпраці і допомоги, і завжди той сам — без химер, без напушеної зарозумілости, без одного злобного слова на адресу будь-якого іншого мистця. Про Василя Панчака, останнього з Могіканів — з мистців з періоду перед Першою світовою війною — можна сказати, що це дійсно мистець-людина — укоханість мистецтва й найкращі прикмети людської вдачі нерозривно у ньому пов'язані.

Придбав він мистецьку освіту у високих американських школах теж уже дуже-дуже давно. Панував тоді всевладно реалізм і він залишився вірним реалізмові. Але пізнав „абв" мистецької освіти — знання рисунку, перспективи, малярської хемії, і під впливом нових течій і він відійшов дещо від реалізму, хоча сам це признає не має зрозуміння для того новаторства, яке межує із ребусом — малярство, що полягає виключно на сполуці барв чи ліній. Скромний каталог, виданий для теперішньої його виставки в галерії ОМУА у Ню Йорку (136 Друга евеню) (Скільки то разів Василь Панчак заповідав, що це його остання виставка в житті!) — цей скромний каталог, в якому є список 46-ох експонатів (виключно олії) подає репродукції 4-ох картин: і вони дуже вірно і правильно віддзеркалюють його творчість: краєвиди, суто реалістичні і стилізовані, побутові образки з життя („Жнива"), іконостас... Знаючи добре рисунок Василь Панчак сильний в архітектонічних мотивах, сантиментальний дає дуже гарні, милі для ока, спокійні настроєм квіти, він також портретист, але це не його улюблена ділянка. З усіх його образів віє спокоєм, рівновагою, тишею. Він — маляр старої дати, але його картини приємні, декоративні. Духом він завжди молодий. І справді треба подивляти Василя Панчака, цього ветерана нашого мистецтва, справжнього маляра-людину.

І. К-н

МОСКВА НАМАГАЄТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

цих таборів постановою Центрального Виконавчого Комітету і Радою Народних Комісарів СССР з 6 листопада 1929 року, яка визначувала контиґенти таборів, як особливо соціяльно небезпечних порушників права з середовища клясово-ворожих елементів, себто політв'язнів, нічого не змінила, бо їх діяльність залишилася поза сферою закону. Виправно-трудовий кодекс РСФСР з 1933 року про здійснення покарання теж не говорить, залишаючи це цілковито на сваволю ОГПУ, а пізніше органів державної безпеки. Стидливо промовчує про це і кодекс 1959 року, але в ньому є примітивна юридична вказівка, що передбачає можливість депортації в'язнів у місця позбавлення волі у віддалені місцевості. А це є брутальним порушенням духа і букви цього й інших законодавчих положень, у тому числі Закону про громадянство СССР.

А що уявляють собою концтабори для політв'язнів у віддалених районах Росії, що сьогодні фактично є у віданні КҐБ, добре знаємо ми, різноплемінні в'язні сімдесятих, не найгірших у радянській історії, років. Якраз тут, на суворому, студеному Уралі, в холодній Мордовії, у льодяному Сибірі, ув'язнені учасники національно-визвольного руху Батьківщини, найкращої і найдорожчої для кожного з них.

Батьківщина! Для нас росіян, носіїв державної, а не етнічної свідомости, Батьківщина — це найчастіше вся країна, вся держава від Бреста до Владивостоку, не надаючи серйозного значення фактові, що крім нашого народу на території величезної країни, одвічні, себто етнічні російські землі є лише невеликою частиною, а на решті, загарбованій силою, живе ще 120 народів, які складають більше як половину всього населення.

У нас міцно вкорінилося постійно підсилюване властями уявлення, що вся країна, теж в радянський час, зокрема за кордоном, вважається і називається Росією, а кожний її житель — росіянином, незалежно від того якої національности він фактично є.

Такий підхід, звичайно, має благословенство і підтримку властей імперії. І нам не раз важко, не раз неможливо, зрозуміти тих, хто вважає своєї Батьківщиною не всю цю імперію, а тільки землю на якій живе їхній народ. Але зрозуміти нам це необхідно, зрозуміти треба буде, і чим скоріше, тим краще для нашого ж власного добра.

Право народів на свою Батьківщину, як і право кожного з їх представників вернутися до неї, жити на ній — священне право.

Таким же священним є обов'язок російського народу скінчити з таким станом речей, коли його Батьківщина, Росія (в моєму розумінні — етнічні російські території в європейській частині РСФСР і ті, які входять у склад Російської Федерації сьогодні колонізовані території від сходу до Уралу) дотепер є „тюрмою народів" у дослівному і переносному значінні, щораз більше ганьбить себе в очах людства.

Тому я, росіянин, під час відзначування політичними в'язнями уральського концтабору ч.36 Дня домагання повернення на Батьківщину, вимагаю, щоб моїх товаришів — представників інших народів — громадян різних союзних республік і громадян Ізраїльської держави повернули до їхніх країн, та щоб цілковито припинити в СССР будь-яку практику депортації.

Пригадую, що між визначеними міжнародним правом формами геноциду, депортація кваліфікується як міжнародний злочин, що суворо карається і в такому випадку, коли ці дії не порушують внутрішнього законодавства тих країн, в яких вони були вчинені.

28 липня 1978

В. Балаханов

ЗУСТРІЧ...

(Закінчення зі стор. 1)

жить завдання інформувати й освідомлювати своїх співгромадян про Україну і її справи.

Прелеґент теж сказав, що у своїх публічних виступах чи приватних розмовах послуговувався в Україні українською мовою. Він сказав, що у Києві є помітне українське культурне і мистецьке життя, про що він знає, бо бував на українських імпрезах.

На питання про рух спротиву в Україні, Р. Портер висловив думку, що дисидентський рух в Україні має національне підложжя.

На запит — чи відвідувати Україну, прелеґент відповів, що — так. На запит, чи, на його думку, можлива в Україні революція, Р. Портер відповів, що — ні.

Після доповіді Р. Портер відповідав на питання окремого панелю, а пізніше — на питання присутніх.

У склад панелю входили: проф. Ярослав Білинський, п-на Зоряна Луцька, д-р Р. Ганусей, д-р Андрій Шуль та проф. Г. Пазуняк.

Присутніх на цій цікавій імпрезі було приблизно двісті осіб, з цього майже дві третини молодих людей у віці від 20 до 40 років, переважно студентської молоді, професорів коледжів та університетів тощо.

В інших кімнатах цього ж будинку влаштовано виставку нових українських видань і там був також інформаційний стіл Українського Гарварду. Після імпрези організатори українського форуму вгощували присутніх перекускою.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
29-го КВІТНЯ 19179 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні загальні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в залі церкви св. Йосафата. На порядку: відкриття, відчитання протоколу з попередніх зборів, представлення Управи на 1979 р., обговорення Ювілею УНС, збирання вкладок і інші союзові справи. Проситься чл. прибути. — Рек. секретар.

Б-во св. Николая — 106-ий Відд. в Чікаґо, Ілл. Пригадується членам Відділу, що дижури Управи відбуваються, як і давніше, кожної неділі, в часі від год. 11 до 1-ої по пол., в залі Дому Відділів УНС, при 843 Н. Вестерн вул., Чікаґо, Ілл., під час яких члени мають можність полагоджувати всі свої членські справи, включно із вплачуванням чл. вкладок до Союзу, які обов'язково є платні згори, впродовж місяця, на який припадає платність вкладки. Член, який не вплачує своєї вкладки в такому часі, наражується на завішення (суспенду) у чл. правах. У вимкових чи наглих справах, члени можуть порозуміватися з Управою в часі тижня тел. на ч. 489-4456 в часі між год. 12 і 1 по пол. та від год. 5:30 до 6:30 веч. — Управа.